

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ДВНЗ “ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА”
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

Н. М. СТЕЦЮК

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

для підготовки фахівців напрямку 0302 “Міжнародні відносини”

зі спеціальності “Міжнародні відносини”

освітньо-кваліфікаційного рівня 6.030201 “Бакалавр”

(денна форма навчання)

Івано-Франківськ 2013

ББК 66.4

УДК 303.442.3 :327

Стецюк Н. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах. Навчально-методичний посібник для підготовки фахівців напряму 0302 “Міжнародні відносини”, зі спеціальності “Міжнародні відносини” освітньо-кваліфікаційного рівня 6.030201 “Бакалавр” (денна форма навчання). – Івано-Франківськ, 2013. – 27 с.

Рецензенти:

Монолатій Іван Сергійович, доктор політичних наук, професор кафедри політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Гулай Василь Васильович, доктор політичних наук, доцент кафедри міжнародної інформації національного університету “Львівська політехніка”

Рекомендовано до друку Вченою Радою Інституту історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника

(протокол № 1 від 3 вересня 2013 року)

©Стецюк Н.М., 2013 рік
© ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2013 рік

ЗМІСТ

Передмова	4
Тематичний план дисципліни	7
Зміст лекцій.....	9
Плани семінарських занять.....	11
Самостійна робота.....	16
Питання до контрольної роботи.....	19
Програмові вимоги до курсу “Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах.....	20
Рекомендовані джерела та література.....	22

ПЕРЕДМОВА

В інформаційному суспільстві головним ресурсом є інформація, саме на основі володіння інформацією про всілякі процеси і явища можна ефективно й оптимально будувати суспільство. Інформація відіграє в житті людей величезну роль. Ми одержуємо її за допомогою наших органів почуттів з навколишнього світу, за допомогою розмовної мови від інших людей або із книг, добуваємо в процесі діяльності.

Складність і неоднозначність процесів, що відбуваються у світі, різноманіття й надмірність інформації, необхідність її відбору, відсутність достовірного знання є передумовами застосування інформаційно-аналітичної діяльності в повсякденному житті, вона стає важливою рисою сучасного суспільства.

Навчальний курс “Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах” є невід’ємною складовою підготовки фахівців у галузі міжнародних відносин, читається в 9 семестрі (1 семестр четвертого року навчання) і передбачає проведення 5 лекційних (10 годин) та 4 семінарських занять (8 годин), на самостійну роботу студентів передбачається 36 години. Впродовж семестру здійснюються такі форми контролю за навчанням студентів: 1) поточний контроль; 2) написання контрольної роботи; 3) виконання індивідуального завдання; 4) виконання індивідуального проекту. Завершується курс заліком.

Семестровий контроль рівня знань та успішності студентів відбувається у заліку. Підсумкова оцінка (максимум 100 балів) визначається як сума таких оцінок: за поточний контроль знань, написання контрольної роботи, виконання індивідуального завдання, виконання індивідуального проекту (максимум 100 балів).

Оцінювання видів роботи студентів

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль	15
Виконання контрольної роботи	15
Індивідуальне завдання	30
Індивідуальний проект	40
Усього	100

Встановлюється таке співвідношення між шкалою оцінок ECTS, університетською шкалою і національною шкалою оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
70 – 79	C	
60 – 69	D	задовільно
50 – 59	E	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ. ЇЇ МІСЦЕ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Метою викладання курсу „Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах” є ознайомлення студентів із основними поняттями інформаційно-аналітичної діяльності взагалі та пов’язаної із міжнародними відносинами зокрема, формування в них систематизованих знань і навичок щодо процесів пошуку й аналітичної обробки політичної інформації.

Завдання:

- сформувати навички та вміння визначення основних факторів політичного оточення та їх впливу на ефективність міжнародних відносин;
- розкрити форми та методи створення інформаційної бази, моніторингу подій, оцінки інформації;
- навчити орієнтуватися у складних політичних процесах, аналізувати їх перебіг, моделювати та прогнозувати розвиток зовнішньої політики країн, обґрунтовувати прийняті рішення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історію та перспективи розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах;
- основні поняття і термінологію, що використовуються в міжнародній інформаційно-аналітичній діяльності;
- методологію, сучасні тенденції та актуальними проблемами інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах;
- структуру та правила доступу до міжнародних інформаційних ресурсів;

- джерела та методи пошуку зовнішньополітичної інформації, основи системної методології та методи підготовки інформаційно-аналітичних документів;
- структуру, апаратне та програмне забезпечення, принципи роботи в міжнародних інформаційно-аналітичних системах та мережах.

вміти:

- збирати та систематизувати міжнародну політичну інформацію;
- орієнтуватись у сучасних міжнародних політичних процесах, вирішення інформаційно-аналітичних завдань професійної діяльності.;
- аналізувати досліджувану міжнародну інформацію, використовуючи свої знання про її типи й особливості;
- ставити загальну задачу обробки міжнародних даних, виходячи з мети дослідження;
- виконувати первинне аналітичне опрацювання документів;
- виконувати пошук міжнародної інформації в глобальних та локальних комп'ютерних мережах;
- на основі набутих знань про структуру та призначення апаратного і програмного забезпечення самостійно освоювати нові інформаційно-аналітичні технології.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

Тема 1. Роль та значення інформації в сучасному суспільстві

Тема 2. Наукова обробка документів. Аналітичні документи

Тема 3. Прикладні методи обробки інформації

Тема 4. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів, що здійснюють зовнішньополітичну діяльність

Тема 5. Інформаційна безпека

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Історія та тенденції розвитку інформаційно-аналітичних систем

Тема 2. Політичний аналіз та прогнозування

Тема 3. Новітні інформаційні системи та технології

Тема 4. Міжнародна інформаційна безпека

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ

Тема 1. Роль та значення інформації в сучасному суспільстві

Поняття інформація, визначення інформації, підходи до тлумачення даного поняття: дві концепції розуміння явища інформації. Інформаційне підґрунтя сучасної цивілізації і суспільних процесів. Комунікативні процеси у міжнародних відносинах. Типи і форми інформаційного впливу.

Модель обігу інформації в суспільстві К. Дейча, проблеми забезпечення інформацією суспільства. Схема передачі інформації Шеннона і вівера.

Поняття інформаційного ресурсу. Класи інформаційних ресурсів.

Тема 2. Наукова обробка документів. Аналітичні документи

Поняття документу, документотворчі ознаки. Класифікація документів за функціональним призначенням, види документів. Офіційні та неофіційні документи.

Параметри інформації, що міститься в документі: зміст (об'єм, повнота, достатність), джерело, час, якість (достовірність, своєчасність, новизна, цінність, корисність, доступність), відповідність потребам, вартість. Методи вивчення документів.

Тема 3. Прикладні методи обробки інформації

Прикладні політичні дослідження та їх методичне забезпечення. Аналітичні можливості міждисциплінарних методик дослідження. Інформаційне забезпечення та інформаційні технології у прикладних політичних дослідженнях.

Прикладний аналіз текстової інформації. Конвент-аналіз, івент-аналіз, когнітивне картування. Основні етапи застосування аналітичних процедур. Декомпозиція, кодування, квантифікація змісту інформаційних масивів.

Застосування моделювання у вивченні політичних процесів.

Математичні засоби, що застосовуються в аналізі міжнародних відносин.

Тема 4. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів, що здійснюють зовнішньополітичну діяльність

Система інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади, що здійснюють зовнішньополітичну діяльність.

Інформаційно-роз'яснювальна робота дипломатичних представництв за кордоном. Форми розповсюдження інформації за кордоном. Інформаційне забезпечення торгівельних місій.

Незалежні інформаційно-аналітичні центри в системі інформаційного забезпечення зовнішньополітичної діяльності.

Тема 5. Інформаційна безпека

Поняття інформаційної безпеки. Інформаційна безпека держави. Види інформаційних загроз. Система забезпечення інформаційної безпеки.

Доктрина інформаційної безпеки України.

Інформаційно-психологічні операції, “інформаційні війни”, “інформаційна зброя”.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Історія та тенденції розвитку інформаційно-аналітичних систем

1. Історія виникнення та розвитку політичної аналітики.
2. Сучасний стан інформаційної та інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
3. Мета, роль та завдання інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
4. Основні поняття, функції та завдання інформаційно-аналітичного діяльності.

Рекомендована література:

1. Городецька О.М. Міжнародна інформація. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – Київ, МІЛП, 2001. – 165с.
2. Мелюхин И.С. Информационное общество: истоки, проблемы, тенденции развития. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1999. – 207 с.
3. Телешун С.О., Баронін А.С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. – К.: Вид. Паливода А.В., 2001. – 112 с.
4. Шпиґа П.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики: Конспект лекцій. – К.: Київський міжнародний університет, 2004. – 108 с.
5. Боднар І.Р. Комунікація в повсякденному житті як спосіб впливу на людину і суспільство //Матеріали науково-практичної конференції – Львів. – ЛКА. – 2005. – С. 40 – 43.
6. Кузнецов И.Н. Информационно-аналитическая работа: Ученое пособие. – М.: Яуза, 2001. – 510 с.
7. Сілкова Г. Інформаційно-аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності //Вісник книжкової палати – 1999. – № 3. – С. 15-16.

Тема 2. Політичний аналіз та прогнозування

1. Виникнення та розвиток прогнозування. Глобальне прогнозування.
2. Способи, напрямки та стадії прогнозування.
3. Аналіз, альтернативність та прийняття рішення у зовнішній політиці.
4. Форми аналітичних прогнозів.

Рекомендована література:

1. Блюменау Д. И. Информационный анализ/синтез для формирования вторичного потока документов / Д. И. Блюменау. – СПб., 2002. – 240 с.
2. Диксон П. Фабрики мысли / П. Диксон. – М. : ООО «Изд_во АСТ», 2004. – 505 с.
3. Конотопов П. Ю. Аналитика. Методология, технологические и организационные аспекты информационно-аналитической работы / П. Ю. Конотопов, Ю. В. Курносов. – М. : Русаки, 2004. – 250 с.
4. Кузнецов И. Н. Информация: поиск, анализ, защита : учебник по информационно-аналитической работе / И. Н. Кузнецов – М. : Яуза, – 2002 – 320 с.
5. Пушкашу Д. І. Інформаційно-аналітична робота як процес семантичної обробки даних [Електронний ресурс] / Д. І. Пушкашу. – Режим доступу: <http://www.collegian.ru/110111124110111124050050053124049.html>
6. Сілкова Г. Інформаційно_аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності / Г. Сілкова // Вісн. Кн. Палати. – 2000 – № 2. – С.14–15.

Тема 3. Новітні інформаційні системи та технології

1. Напрямки розвитку інформаційно-аналітичних технологій.
2. Важливість національних атласів. Національний атлас України як джерело фактографічної та аналітичної інформації.
3. Особливості роботи з електронними картами.
4. Інформаційно-аналітичне забезпечення Кабінету Міністрів України.

Рекомендована література:

1. Конституція України від 28.06.1996. – // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – N 30. – с. 141
2. Закон України “Про дипломатичну службу” № 2728-III від 20.09.2001. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – N 5. – с. 29
3. Закон України „Про інформацію” // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – с. 650-664.
4. Указ Президента України “ Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади” від 14 липня 2000 року №887.
5. Указ Президента України “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 31 жовтня 2001 року “Про заходи щодо вдосконалення державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки України”.
6. Біленчук П.Д., Бут В.В., Гавловський В.Д. Комп’ютерна злочинність: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2002. – 240 с.
7. Коломієць В. Міжнародні інформаційні системи – К.: ВПЦ Київський університет, 2001. – 458 с .
8. Литвиненко О.В. Інформаційна безпека Європи: Конспект лекцій. – К.: Київський університет ім. Т.Г. Шевченка, 1999. – 61 с.

9. Мелещенко О.К. Комп'ютерні і телекомунікаційні технології, як гарантія інтеграції журналістики. Україна в світовому інформаційному просторі. – К.: ІЗМН, 1998. – 194 с.

Тема 4. Міжнародна інформаційна безпека

1. Поняття безпеки, інформаційної безпеки, захисту інформації, інформаційної зброї
2. Причини виникнення проблем безпеки і захисту інформації.
3. Інформаційні війни та інформаційна зброя. Інформаційний простір України.
4. Актуальні проблеми інформаційної безпеки України
5. Інформаційна безпека в концепції національної безпеки України.

Рекомендована література:

1. Городецька О.М. Проблеми протидії комп'ютерній злочинності й захисту інтелектуальної власності в Інтернеті: міжнародний та український досвід// Україна на шляху до європейської спільноти в умовах Помаранчевої революції: Тези міжнар. наук. конф. – К.: 2005. – С.240-245.
2. Гурковський В. Інформаційна безпека в Україні як складова національної безпеки // Політика і час. – 2004. – №2. – С. 9-14.
3. Долгошеева Е., Корюкин К. Европа на семи холмах //Ведомости. – 2006. 23 января.
4. Євдокимов В.Д. Виконуючи відповідальні завдання держави //Політика і час. – 2003. – №3. – С. 57.
5. Зернецька О. „Імператори” шпальт та ефіру. Медіакратія: генеза та природа влади //Політика і час. – 2006. – №4. – С. 34– 43.

6. Зернецька О. „Імператори” шпальт та ефіру. Медіакратія: генеза та природа влади // Політика і час. – 2006. – №5. – С. 41–47.
7. Колядин А. Мировой терроризм и международные структуры обеспечения безопасности // МЭ и МО. – 2005. – №1. – С. 16-24.
8. Почепцов Г.Г. Теория и практика информационных войн. – Ровно: Волинські обереги, 1999. – 124 с.
9. Толстов С. Європейське співробітництво в сфері зовнішньої політики та політики безпеки // Інституційні реформи в ЄС. – 2003. – №4. – С.41.
10. Хозин Г.С. Глобализация международных отношений: объективная тенденция или стратегия США // США–Канада. – № 1. – 2000. – С. 65–79.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми
Підготувати інформаційно-аналітичні довідки на теми:
Проблема реформування Організації Об'єднаних Націй
Глобальні проблеми людства
Проблема розширення НАТО
Проблема застосування сили у міжнародних відносинах
Зовнішня політика України
Зовнішня політика Великої Британії
Зовнішня політика США
Зовнішня політика Франції
Зовнішня політика Німеччини
Зовнішня політика Японії
Проблема гуманітарної інтервенції
Міжнародний тероризм

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

(Індивідуальне навчально-дослідне завдання)

Мета: розвиток навичок самостійної роботи, систематизація знань, поглиблене вивчення інформаційних систем, узагальнення класифікаційних ознак, закріплення теоретичних знань та практичне застосування знань студента з навчального курсу.

ТЕМА 1. Пошук, отримання та аналіз інформації

Знайти, описати фактори, що визначають інформаційні потреби Верховної Ради та відповідні інформаційні ресурси.

ТЕМА 2. Структура та функції автоматизованих інформаційних систем

Охарактеризувати особливості інформаційної системи ООН.

ТЕМА 3. Моделювання в інформаційно-аналітичній діяльності

Побудувати аналітичну модель відносин Україна-Росія.

ТЕМА 4. Політичний аналіз та прогнозування

Охарактеризувати сучасні прогнози розвитку подій на Близькому Сході.

Завдання для студентів

В рамках виконання завдання “Моніторинг преси”, пов’язаного з моніторингом преси окремої країни, студенти повинні критично вивчити та оцінити інформаційний простір обраної кожним із студентів окремої країни; визначити найбільш впливові видання та засоби масової комунікації (ЗМК), оцінити ступінь їх

впливу на громадськість; політичну чи економічну спрямованість тих чи інших видань, виявити хто володіє виданням, які сили впливають на політику ЗМК.

Вибравши окреме видання – щоденну чи щотижневу газету – студенти протягом курсу здійснюють відбір публікацій по міжнародно-політичній тематиці, сортують публікації по підтемах.

Результати моніторингу оформлюються у вигляді анотованого викладу змісту і основних положень відібраних публікацій із вказівкою авторів і дати виходу публікації.

Крім того, студенти повинні охарактеризувати саме видання, моніторинг якого здійснюється за наступними параметрами:

- дата заснування
- хто засновник (власник)
- авторитетність і основна аудиторія
- політична орієнтація, тенденції у висвітленні актуальних питань міжнародних відносин
- мови, якими публікується видання
- в яких країнах видається
- рубрики
- тип (інтернет видання, газета,..)
- рейтинг, наклад, періодичність виходу
- джерела фінансування

В кінці семестру складається зведена таблиця кількості публікацій, що з'явилися у виданні по тій чи іншій темі, що стосується сфери міжнародних відносин.

ПИТАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Історія виникнення та розвитку політичної аналітики.
2. Сучасний стан інформаційної та інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
3. Мета, роль та завдання інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
4. Основні поняття, функції та завдання інформаційно-аналітичного діяльності.
5. Виникнення та розвиток прогнозування. Глобальне прогнозування.
6. Способи, напрямки та стадії прогнозування.
7. Аналіз, альтернативність та прийняття рішення у зовнішній політиці.
8. Форми аналітичних прогнозів.
9. Напрямки розвитку інформаційно-аналітичних технологій.
10. Важливість національних атласів. Національний атлас України як джерело фактографічної та аналітичної інформації.
11. Особливості роботи з електронними картами.
12. Інформаційно-аналітичне забезпечення Кабінету Міністрів України.
13. Поняття безпеки, інформаційної безпеки, захисту інформації, інформаційної зброї
14. Причини виникнення проблем безпеки і захисту інформації.
15. Інформаційні війни та інформаційна зброя. Інформаційний простір України.
16. Актуальні проблеми інформаційної безпеки України
17. Інформаційна безпека в концепції національної безпеки України.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО КУРСУ
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ

1. Поняття інформація, визначення інформації.
2. Підходи до тлумачення даного поняття: дві концепції розуміння явища інформації.
3. Інформаційне підґрунтя сучасної цивілізації і суспільних процесів.
4. Комунікативні процеси у міжнародних відносинах.
5. Типи і форми інформаційного впливу.
6. Модель обігу інформації в суспільстві К. Дейча.
7. Поняття інформаційного ресурсу.
8. Класи інформаційних ресурсів.
9. Поняття документу, документотворчі ознаки.
10. Класифікація документів за функціональним призначенням, види документів.
11. Офіційні та неофіційні документи.
12. Параметри інформації, що міститься в документі: зміст (об'єм, повнота, достатність), джерело, час, якість (достовірність, своєчасність, новизна, цінність, корисність, доступність), відповідність потребам, вартість.
13. Методи вивчення документів.
14. Прикладні політичні дослідження та їх методичне забезпечення.
15. Аналітичні можливості міждисциплінарних методик дослідження.
16. Інформаційне забезпечення та інформаційні технології у прикладних політичних дослідженнях.
17. Прикладний аналіз текстової інформації. Конвент-аналіз, івент-аналіз, когнітивне картування.
18. Основні етапи застосування аналітичних процедур. Декомпозиція, кодування, квантифікація змісту інформаційних масивів.
19. Застосування моделювання у вивченні політичних процесів.
20. Математичні засоби, що застосовуються в аналізі міжнародних відносин.

21. Система інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади, що здійснюють зовнішньополітичну діяльність.
22. Інформаційно-роз'яснювальна робота дипломатичних представництв за кордоном.
23. Форми розповсюдження інформації за кордоном.
24. Інформаційне забезпечення торговельних місій.
25. Незалежні інформаційно-аналітичні центри в системі інформаційного забезпечення зовнішньополітичної діяльності.
26. Поняття інформаційної безпеки.
27. Інформаційна безпека держави.
28. Види інформаційних загроз. Система забезпечення інформаційної безпеки.
29. Доктрина інформаційної безпеки України.
30. Інформаційно-психологічні операції, “інформаційні війни”, “інформаційна зброя”.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Бобрук О. Силова грань безпеки // Політика і час. – 2005. – №4. – С.47-49.
Боднар І.Р. Тенденції розвитку системи масової комунікації в Україні в аспекті глобальних трансформацій масовокомунікаційної галузі //Пріоритетні напрями розвитку інформаційних систем і комп'ютерних технологій. Матеріали науково-практичної конференції – Львів. – ЛКА.–2005. С. 36–42.
2. Боднар І.Р. Проблеми глобалізації інформаційного простору //Матеріали науково-практичної конференції – Львів. – ЛКА.–2005. – С. 28–34.
3. Боднар І.Р. Комунікація в повсякденному житті як спосіб впливу на людину і суспільство //Матеріали науково-практичної конференції – Львів. – ЛКА. – 2005. – С. 40 – 43.
4. Бодрус О. Політизація блоків, мілітаризація союзів // Політика і час. – 2003. – №12. – С. 21–24.
5. Борищполец К.П. Методы политических исследований. – М.: Аспект Пресс, 2005. – 221 с.
6. Гурковський В. Інформаційна безпека в Україні як складова національної безпеки // Політика і час. – 2004. – №2. – С. 9-14.
7. Долгошеева Е., Корюкин К. Европа на семи холмах //Ведомости. – 2006. 23 января.
8. Євдокимов В.Д. Виконуючи відповідальні завдання держави //Політика і час. – 2003. – №3. – С. 57.
9. Зернецька О. „Імператори” шпальт та ефіру. Медіакратія: генеза та природа влади //Політика і час. – 2006. – №4. – С. 34– 43.
10. Зернецька О. „Імператори” шпальт та ефіру. Медіакратія: генеза та природа влади //Політика і час. – 2006. – №5. – С. 41– 47.
11. Колядин А. Мировой терроризм и международные структуры обеспечения безопасности // МЭ и МО. – 2005. – №1. – С. 16-24.

12. Кузнецов И.Н. Информационно-аналитическая работа: Учебное пособие. – М.: Яуза, 2001. – 510 с.
13. Кулицький С.І. Чутки та інформаційне забезпечення економічної діяльності //Маркетинг в Україні. –2003. –№2. – С. 4-5.
14. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікації, культура /Пер. з англ. – К.: К.І.С. – 2002. – 264 с.
15. Лобань Т. Особливості розвитку сучасного суспільства в умовах глобалізації: політичний аспект // Людина і політика. –2004. –№2. – С.68-73.
16. Мальський М., Мацяк М. Теорія міжнародних відносин. – Л.: Каменярь, 2002. – 230 с.
17. Новиков Г.Н., Теории международных отношений. - Иркутск: Изд-во Иркутского университета, 1996. –472с.
18. Осовська Г.В. Комунікації в менеджменті: Навчальний посібник. – К.: Кондор. – 2003. – 216 с.
19. Пашков М., Чалий В. Неурядові аналітичні центри: пропонування на тлі відкладеного попиту // Дзеркало тижня. – 2004. – №1. – С.10.
20. Пирожков С. Проблеми прискорення інноваційного розвитку //Економіст. – 2005. – С.31–35.
21. Полторатський О. Росія та Європа: система безпеки //Політика і час. – 2006. – №5. – С.15 – 22.
22. Репецький С.В. Інформаційна функція дипломатичних представництв: Навчальний посібник. – К., 2003. – 230с.
23. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навчальний посібник. – К.: Україна. –2001. – 140 с.
24. Систематизація та класифікація інформаційних ресурсів міжнародного співробітництва //Формування ринкових відносин в Україні. – 2003. – №11. – С.107–110.
25. Сілкова Г. Інформаційно-аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності //Вісник книжкової палати – 1999. – № 3. – С. 15-16.
26. Семенов Б.М. Особенности информационно-аналитической работы

- государственных структур в области внешней политики. – М., 2003. – 314 с.
27. Словарь по кибернетике. К., 1979. – 621 с.
 28. Сорока М.Б. Національна система реферування української наукової літератури / НАН України, Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – К.: НБУВ, 2002.– 209 с.
 29. Ступак В. Науково-аналітична діяльність у галузі суспільних наук в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку // Вісник книжкової палати. – 2000. – № 1. – С. 21–24.
 30. Тимошенко А.Г., Основы теории международных отношений. – Томск: Изд-во ТГУ, 2002. – 379с.
 31. Толстов С. Європейське співробітництво в сфері зовнішньої політики та політики безпеки // Інституційні реформи в ЄС. – 2003. – №4. – С.41.
 32. Хозин Г.С. Глобализация международных отношений: объективная тенденция или стратегия США // США–Канада. – № 1. – 2000. – С. 65–79.
 33. Цыганков П. А. Теории международных отношений. Учебное пособие. – М.: Гардарики. – 2002. – 590 с.
 34. Шепелев М. Теорія міжнародних відносин. – К., 2004. – 160 с.
 35. Шумилов О.В. Институты интеллектуальной собственности в правовой системе США // США–Канада. – 2005. – №1. – С. 99–109.
 36. Новикова О. Место Европы в новом миропорядке // Актуальные проблемы Европы . – 2006. – № 4 – С. 10-32.
 37. Точилін В. Моделі стратегічного планування: світовий досвід та практика впровадження // Актуальні проблеми економіки . – 2007. – № 1 – С. 109-115.
 38. www.journiv.kiev.ua/
 39. Конституція України від 28.06.1996. – // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – N 30. – с. 141
 40. Закон України “Про дипломатичну службу” № 2728-III від 20.09.2001. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – N 5. – с. 29
 41. Закон України „Про інформацію” // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – с. 650-664.
 42. Указ Президента України “ Про вдосконалення інформаційно-

аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади” від 14 липня 2000 року №887.

43. Указ Президента України “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 31 жовтня 2001 року “Про заходи щодо вдосконалення державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки України”.
44. Біленчук П.Д., Бут В.В., Гавловський В.Д. Комп'ютерна злочинність: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2002. – 240 с.
45. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень. – К.: Вища школа, 1997. – 27 с.
46. Бруз В.С. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів. – К.: Либідь, 1995. – 111 с.
47. Городецька О.М. Міжнародна інформація. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – Київ, МІЛП, 2001. – 165с.
48. Дьяконов В.П. Internet. Настольная книга пользователя. – М.: СОЛОН-Пресс, 2005. – 576 с.
49. Ефективна інформаційна робота: Посібник. – К.: Століття, 1998. – 98 с.
50. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародних відносин. – К.: Освіта, 1999. – 351 с.
51. Коломієць В. Міжнародні інформаційні системи – К.: ВПЦ Київський університет, 2001. – 458 с.
52. Литвиненко О.В. Інформаційна безпека Європи: Конспект лекцій. – К.: Київський університет ім. Т.Г. Шевченка, 1999. – 61 с.
53. Мелещенко О.К. Комп'ютерні і телекомунікаційні технології, як гарантія інтеграції журналістики. Україна в світовому інформаційному просторі. – К.: ІЗМН, 1998. – 194 с.
54. Мелюхин И.С. Информационное общество: истоки, проблемы, тенденции развития. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1999. – 207 с.
55. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: Станом на 1 січня 2001 р./ За ред. Павлюка С.П., Демського С.Е. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 688 с.
56. Петров В.Н. Информационные системы. – СПб.: Питер, 2002. – 688 с.

57. Плэтт В. Стратегическая разведка: Основные принципы: Пер. с англ. – М.: изд-во Дом “Форум”, 1997. – 376 с.
58. Почепцов Г.Г. Коммуникационные технологии XX века. – К.: Ваклер, 2001. – 352 с.
59. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. – К.: Київський університет, 1999. – 308 с.
60. Телешун С.О., Баронін А.С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. – К.: Вид. Паливода А.В., 2001. – 112 с.
61. Шпига П.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики: Конспект лекцій. – К.: Київський міжнародний університет, 2004. – 108 с.
62. Анохин А. М. Политическое знание: науковедческий анализ.-М.: ЗНАК, 2001.—98с.
63. Анфилатов В.С., Ємельянов А.А., Кукушкин А.А. Системный анализ в управлении: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 368 с.
64. Виноградов В.А. Общественные науки и информация. – М.: Наука, 1978. – 263 с.
65. Городецька О.М. Проблеми протидії комп'ютерній злочинності й захисту інтелектуальної власності в Інтернеті: міжнародний та український досвід// Україна на шляху до європейської спільноти в умовах Помаранчевої революції: Тези міжнар. наук. конф. – К.: 2005. – С.240-245.
66. Гришин А.В., Никольский Н.М. Системный анализ и диалог ЭВМ в исследовании международных отношений: Некоторые вопросы теории и опыта. – М.: Междунар.отношения, 1982. – 320 с.
67. Ландэ Д.В. Поиск знаний в Internet.Профессиональная работа. – М.: ИД "Вильямс", 2005. – 272 с.
68. Морозов А. О., Косолапов В. Л. Інформаційно-аналітичні технології підтримки прийняття рішень на основі регіонального соціально-економічного моніторингу. – К.: Наукова думка, 2002. — 234 с.
69. Почепцов Г.Г. Теория и практика информационных войн. – Ровно: Волинські обереги, 1999. – 124 с.
70. Структура сучасного документознавства / М. Слободяник // Вісн. Кн.

палати. — 2003. — N 4. — С. 18-21

71. Сардачук П.А., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навчальний посібник. – К.: Україна 2001. – 176 с.
72. Чепуренко Я.О. Офіційні видання в системі інформаційних ресурсів органів державної влади (зарубіжний досвід) // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2004. - №4. – С.13-23.
73. Bardach E. Policy Analysis: A Handbook for Practice. – Los Angeles: University of California, 1995. – 215 p.
74. Weimer D., Vining A. Policy Analysis: Concepts and Practice. – New Jersey: Prentice Hall, 1992. – 424 p.
75. Wildausky A. Speaking Truth to Power: The Art and Craft of Policy Analysis. – New Brunswick: Transaction Publishers, 1987. – 431 p.

Інтернет - ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua/> – Сервер Верховної Ради. Містить базу даних по законодавству України, законопроекти, новини українського парламенту.
2. <http://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет міністрів України. Інформація про уряд України, органи влади, новини.
3. www.mfa.gov.ua – міністерство закордонних справ України.
4. www.usipr.kiev.ua – український незалежний центр політичних досліджень.
5. www.kmv.gov.ua/divisions.asp – Київська Міська Державна Адміністрація. Інформаційно-аналітичне управління.
6. spetskor.dnpr.info – дніпропетровське інформаційно-аналітичне інтернет-видання.